

1. EXPERIMENTEM AMB NOUS MATERIALS

Berta Vila i Cristina Cardo. E.B.M. “La Cuca Fera”. Tona

Presentació

Aquestes activitats que proposem han sorgit a partir de l'experiència de treballar a l'escola bressol la Cuca Fera de Tona. Aquesta llar d'infants és jove, va començar a funcionar l'octubre del 1994, ja des dels seus inicis s'ha intentat treballar amb elements quotidians (llegums, pedres, pasta, etc.). Tot i que tenim joguines tradicionals i pròpies de l'edat, aquests últims quatre anys hem tingut com a iniciativa anar introduint materials alternatius, alguns naturals i d'altres elaborats per les pròpies mestres. Tots aquests elements han estat l'inici d'un nou plantejament a l'hora d'organitzar l'aula, el joc i les activitats.

Objectius

La intenció d'aquest taller és:

- Facilitar als i a les mestres l'experimentació amb diferents materials.
- Descobrir les diferents possibilitats que ofereixen i alhora veure les seves aplicacions a l'escola bressol.
- Analitzar el valor educatiu que tenen tota mena d'elements i perdre una mica la por a introduir-los a l'aula.
- Gaudir jugant.
- Iniciar-nos en les competències matemàtiques bàsiques.

Continguts

Des del moment del naixement comencem a utilitzar els sentits, són el mitjà per adaptar-nos al medi i conèixer l'entorn. És a partir d'aquesta premissa que decidim que cal tenir-ne cura i desenvolupar-los. Tot i que es posen en funcionament el primer dia de vida és imprescindible exercitar-los per arribar a

un bon coneixement de l'entorn i de les pròpies capacitats. Una vegada hem desvetllat els camins per conèixer, aquests sempre estan alerta i disponibles, així l'infant els pot fer servir quan i com vulgui.

El sentit del tacte en els infants és el primer que es desenvolupa. Agafa els objectes i no se'ls mira, s'ho posa tot a la boca, ja que és la primera font de plaer. Els nens tenen una gran predisposició a tocar, per això bàsicament hem treballat amb les mans, encara que en alguna activitat més concreta ells han pogut percebre amb tot el cos. A vegades ens podem trobar amb algun infant que, en un principi, li costi una mica experimentar amb segons quina matèria, sobretot amb aquells que embruten. El respecte pel ritme de cadascú és fonamental en tota mena de jocs.

És un sentit, el de l'oïda, que necessita d'un treball concret i constant per educar l'hàbit d'escoltar amb atenció. En els infants d'aquestes edats és important seguir una rutina per aconseguir un bon nivell d'audició. Aquest sentit s'estimula diàriament en tota mena de situacions d'aula, poden ser de grup classe (escoltar i parar atenció quan sona el telèfon de l'escola, el timbre de la porta, un conte, etc.), o també a nivell individual (quan canviem bolquers, a l'hora de dinar, amb un joc de falda, etc.).

L'olfacte està poc estudiat evolutivament a causa de la seva dificultat d'apreciació. Es procura trobar diferents maneres de provocar olor. És un sentit que a més tenen "atrofiat" gran part del curs, ja que estan refredats, tenen mucositat i el nas tapat.

A l'escola, sovint se senten olors bones, com a l'hora de dinar o desagradables (sovint!), per això ens calia buscar olors noves, variades i força agradables.

Des de sempre estem acostumats a veure les coses i a no detenir-nos a mirar. Com a mestres ens ha semblat molt interessant ajudar als nens a mirar i observar més detingudament els elements que tenim més a prop. Hem de mirar per fer-nos preguntes que ens despertin la curiositat de remirar.

Tot observant l'entorn més proper dels nens, tant a casa com a vegades ala pròpia escola, tenim tendència a oferir materials de plàstic que no produeixen cap sensació a nivell gustatiu.

És important oferir diverses possibilitats i despertar en els infants d'aquestes edats l'interès per tastar i descobrir nous sabors.

El gust és present al llarg de les nostres vides en moltes situacions i és a partir d'aquest sentit que podem trobar un gran plaer amb la cuina i l'alimentació, pilar fonamental per a la nostra salut.

Hem procurat treballar tots els gustos (dolç, salat, àcid, amargant) deixant de banda el picant, ja que no ens ha semblat adequat per l'edat. Ens hem recreat molt més amb el dolç, pel plaer que senten i els engresca tastar més.

Metodologia

Després de trobar-nos i exposar quina és la nostra línia de treball, ens repartirem en petits grups per poder portar a la pràctica diferents activitats de manipulació. Finalment, posarem en comú les diferents experiències per arribar a unes conclusions.

A més a més, a l'aula hi haurà exposat diferent material i fotografies o murals relacionats amb les diferents activitats.

Activitats

Durant qualsevol activitat i/o joc es treballa a partir de tots els sentits, perquè som éssers integrals que coneixem a partir de tot.

La proposta és jugar i experimentar a partir de cinc activitats diferents. Cadascuna d'elles estimula pràcticament tots els sentits, però en té un que a nosaltres ens interessa remarcar per damunt dels altres, com per exemple, els glaçons de colors. Són atractius a la vista, però en canvi decidim donar més importància al tacte: són freds, molls, rellisquen, etc.

Aquí teniu un llistat de propostes a fer, d'entre totes n'escollirem algunes per passar-nos-ho bé: glaçons de colors, flamets de gelatina, xocolata calenta, puré de patates, trepitjar pasta, llaunes sonores (quina llauna!), pintar amb maduixes, pasta de cafè, papus-tat, mirem a través de..., jocs impermeabilitzats, la fruita, etc.